

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εγκυκλιμμένον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως ελεύθερον ανάγνωσμα δι' όλα εν γένει τα Σχολεία (1932)
Τιμηθέν δια του Ἀργυρού Μεταλλίου της Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διά τὴν Α' καὶ Β' Τομηθίαν τοῦ 1943.
Διά τὴν Α' 2.000. Διά τὴν Β' 8.000.
Διά τὴν Δ' 1.000. Διά τὴν Γ' 3.000.
Τὰ φέλλων δραχ. 1.000 ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜ-
ΒΑΣΜΑΤΑ (ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαί, τσεκ κτλ.)
ἀνωνόμας: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν Ἡ ΔΙΑ-
ΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ὁδὸς Ἐδραπέδου,
42. — Ἀθήνας».

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1929-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΖΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { **ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝ. Π. ΜΟΥΣΑΡΑΚΗ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' οἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην Οὐλαίου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδραπέδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον

Περίοδος Β'. — Τόμος 50ος

Ἀθήνας, 16, 23 καὶ 30 Ὀκτωβρίου 1943

Ἔτος 66ον — Ἀριθ. 42-44

ΑΓΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΙΜΑ

Μνησιόστημα **LOUIS BERTRAND** τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας
Μετάφραση **ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ**

«Συνάχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον»

— Σοὺ ὑπόσχομαι ὅποια ἀνταμοι-
δὴ θέλησης.

— Μ' ἀρκεῖ ἡ ἱκανοποίηση ποὺ
θὰ βοηθήσω ἕναν ἀδελφόν.

Τὴν ἴδια στιγμή ἀκούστηκαν ἀ-
γριεὶ φωνῆς συνοδευμέναι ἀπὸ ἕνα
οὐρλιαχτὸ ποὺ δὲν εἶχε τίποτε τὸ
ἀνθρώπινο.

— Ἄκουε, εἶπε ὁ στρατιωτικὸς.
Ἴσως νὰ εἶναι αὐτὸς ποὺ σοὺ λέω
καὶ νὰ τὸν ἔχουν βάλει στὰ
βασανιστήρια.

Ὁ Καικίλιος σηκώθηκε μὲ
βία.

— Χαίρε! εἶπε στὸν Βίκτω-
ρα. Τὸ βράδυ θὰ σὲ ξαναἰδῶ.
Βιάζομαι τώρα νὰ μάθω.

Κατέβηκε βιάστικὸς τὴ σκά-
λα, προσπαθώντας νὰ καταλά-
θῃ ἀπὸ ποῦ ἔρχονταν οἱ φωνῆς.
Ἴσως θὰ μποροῦσε νὰ παρευ-
ρεθῇ κι' ἐκεῖνος στὴν ἀνάκρι-
ση. Ὡστόσο, παρ' ὅλη τὴ
βίαση του, συναισθανόταν πό-
σο αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον ἦταν
ἀπάνθρωπο κι' ἀκόμη περι-
σσότερο ἀντιχριστιανικόν. Καὶ
πρὶν ἀκόμη γίνῃ χριστιανός,
ἀπὸ ἀπλὴ ἀνθρωπιστικὴ ἀν-
τίληψη, καταδίκαζε τὰ βασαν-
ιστήρια. Καὶ νὰ τώρα, ποὺ ἐξ
αἰτίας τῆς Βιρζιλ ἔβρισκε ἐν-
τελῶς φωνικὸ νὰ βασανίζουν
ἕναν ἄνθρωπο!

Βγαίνοντας ἀπὸ τὸ νοσοκο-
μεῖο, ὁ Καικίλιος λίγο ἔλειψε
νὰ πᾶσιν ἐπάνω στὸν Ἰούλιο
Μαρτιάλις ποὺ ἔβγαίνει κι' ἐ-
καίνε ἀπὸ τὸ πραιτώριο. Ἀ-
πὸ τὴν χαρούμενη ἐκφρασὴ
του κατάλαβε πῶς ὁ Μαρτιάλις
ἦταν εὐχαριστημένος ἀπὸ

τὴ στάση του, καὶ παίρνοντας θάρ-
ρος ἀπὸ τὸ φιλικὸ χαμόγελο τοῦ
γέροντος φίλου του, τὸν ρώτησε:

— Μήπως ξέρεις ἀν... ἀνεκρίναν
ἐκεῖνο τὸν δουλέμπορο ἀπὸ τὸ Θου-
δουρνικόν;

— Ὅχι ἀκόμη; ἀπόψε τὸ βράδυ
θὰ τὸν ἀνεκρίνουν.

— Μά, οἱ φωνῆς αὐτές. Γιὰ ἀκοῦτε!
Πραγματικά, τὰ ἄγρια οὐρλιασμα-
τα εἶχαν ξαναρχίσει. Ὁ Καικίλιος,

τραβώντας τὸν φίλο του, πέρασε τὴν
ἐσωτερικὴ αὐλὴ τοῦ πραιτωρίου. Ἡ
φυλακὴ βρισκόταν πρὸς τὸ δεξιὸ μέρ-
ος καὶ οἱ φωνῆς ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ
παράθυρο ἐνὸς ὑπογείου. Ὁ Μαρτι-
άλις ρώτησε κάποιον ἀξιωματικόν
ποὺ ἔμπονε μέσα, κι' ἐκεῖνος τοῦ ἀ-
πάντησε μὲ πολυάσχολο ὕφος:

— Σήμερα ἔχομε πολλὴ δουλειά.
Αὐτὴ τὴ στιγμή ἀνακρίνουν κάτι νο-
μάδες ληστῆς. Τὸ βράδυ θάρθῃ ἡ
σειρὰ τοῦ δουλεμπόρου. Μὰ πρὶν ἀ-
πὸ αὐτὸν εἶναι μιὰ ἐλδκλήρη συμ-
μορία αἰρετικῶν, τῶν χριστιανῶν
τῆς Κίρτας ποὺ πρέπει νὰ δηλογηθῶ-
σουν.

Στὰ λόγια αὐτὰ ὁ Καικί-
λιος ἐχλώμιανε. Ἐξάσσε τὴ
Βιρζιλ καὶ ὅλη του ἡ σκέψη
συγκεντρώθηκε στοὺς δυστυ-
χημένους ἀδελφοὺς του, ποὺ
θὰ βασανίζονταν στὰ ὑπόγεια
τῆς φυλακῆς αὐτῆς. Καὶ κα-
θὼς ξανάφερε στὸ μυκλὸ του
ἔλους τοὺς ἐξευτελισμοὺς ποὺ
ἔπέρασε, ἐνοιῶσε τὸ εἶναι του
νὰ ἐπαναστατῇ. Πιηγόταν ἀπὸ
ἀγανάκτηση. Ὁ Μαρτιάλις ὡ-
στόσο δὲν εἶχε προσέξει ὁλότε-
λα τὴν ταραχὴ του καὶ μὲ τὴ
συρτὴ καὶ ἀχρωμὴ φωνή του
τοῦ ἔλεγε:

— Εἶναι πολὺ εὐχαριστη-
μένοι μαζί σου στὸ πραιτώριο.
Ἐλπίζουν μέλιστα ὅτι θὰ δεί-
ξης πῶς φανερᾷ τὴ νομιμοφρο-
σύνη σου καὶ ὅτι στὴν πρῶτη
εὐκαιρία, ὡ ἐσόβιε ἱεροφάντη,
θὰ ἐκτελέσης ὅλα τὰ καθήκον-
τα ποὺ σοὺ ἐπιβάλλει τὸ ἀξίω-
μά σου.

— Ὁ Καικίλιος δὲν γύρευε
ἄλλη ἀφορμὴ γιὰ νὰ ξεσπάσῃ.

— Ποτέ! ποτέ! φώναξε ἑρ-
μητικά. Πνίγομαι ἀπὸ ντροπὴ.

— Πῶς; ἔκανε ἀγαθὸ ὁ
Μαρτιάλις. Ἐνας ἄνθρωπος
ἔξυπνος σὰν καὶ σένα νὰνάδῃ

«Νὰ μισσηθῆς γὰρ εἶναι γιὰ τὸ Χριστό, τί κακά,
τί δόξα! φώναξε ὁ Βίκτωρ...»

έτσι για έναν απλό τύπο... για δυο τρία σπειριά λιθάνι που σου ζητούν να ρίξεις απάνω στα κάρβουνα!

— Έβυπνος, γέλασε σαρκαστικά ο Καικίλιος. Πρέπει να δηλογοήσης πώς μάλλον για ήλιθιους μας περνατε, όταν προσπαθείτε να μας πείσετε με τέτοια επιχειρήματα. Μας βασανίζετε, μας αποδεκατίζετε και έχετε την άπαιτηση να λατρεύουμε τους δημίους μας, τους θεοποιημένους αυτοκράτορες σας. Τό σπειρί το λιθάνι πραγματικά δεν είναι τίποτε. Τό σπουδαίο είναι η εξευτελιστική ύποταγή που συμβολίζει. Έπειδή εσάς σας άρραει να θεοποιήσετε την αυτοκρατορία σας και τον αυτοκράτορά σας, να τους αφιερώνετε και βιωμαί, άρα είμαστε αποχρεωμένοι κι' εμείς να προσκυνούμε τ' άπαιτοια αυτά είδωλα! Όχι, όχι. Ενδύω υπάρχει κι' ένας ελεύθερος άνθρωπος στη γή, η συνείδησή του θά επαναστατή μπροστά σε μια τέτοια κατάσταση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, μπροστά σε μια τέτοια όβρι προς τον Θεό.

— Ανογνώρισε τουλάχιστον, είπε ο Μαρτιάλις, πώς αν η Ρώμη επιβάλλη τη δική της τη λατρεία, το κάνει με πολλή άνεκτικότητα.

— Α, τη θαυμάζω, με την αλήθεια, αυτή την άνεκτικότητά σας! Άρκει όλοι οι θεοί, όλων των φυλών να σκόμπουν το κεφάλι μπρος στη μοναδική θεότητα που αναγνωρίζετε εσείς, στην αυτοκρατορία, και τότε τοδ, άνέχεσθε και αυτούς. Η αυτοκρατορία! Όσο την συλλογίζομαι, νοιώθω τό αφρικανικό μου αίμα να άνάβη μέσα μου. Έσδ που μού μιλάς έτσι κι' αυτήν δεν είσαι πιά Άφρικανός. Δέν νοιώθεις πρσο βαβαίνει άδύσταχτα στην πατρίδα μας και ο' δλόκληρη την οικουμένη που στενάζει κάτω από τό πέλημα της.

Ο Μαρτιάλις, φανερά στοχωρημένος, δοκίμασε να πάρη τό πράγμα σε άστειά.

— Σε παρακαλώ, αγαπητέ μου Καικίλιε, είπε, έλπίζω πώς δεν θά τά βάλεις και με τό στρατό της Ρώμης. Άπ' αυτόν περιμένεις να σου ελευθερώση την κόρη σου.

Στόν όπαινιγμό αυτόν ελιη ή εξαψη του Καικίλιου έπεσε. Άν ήθελε να ξαναίδη την Βιρζιλ, δέν έπρεπε παρά μόνο τη δική της τη σωτηρία να συλλογίζεσαι και να μη παρασύρεται από τους μάταιους θυμούς του. Καί μέσ' στο μυαλό του λογάριζε πάλι όλα όσα θά ήσαν αποχρεωμένος να άνεχθή και να όπαιμείνι για χάρη της.

— Είθαι υπερβολικός, φίλε μου, συνέχισε ο Μαρτιάλις κατευναστικά. Η λύπη για την Βιρζιλ σου έχει θαλώσει τό μυαλό σου. Ήσυχασε όμως. Θά σου τή βρούν την κόρη σου. Άπόψε τό βράδυ κιόλας θά ήχουμε μάθει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Αναζητώντας την Βιρζιλ.

Ο δουλέμπορος από τό Θουβουρινόν που είχε συλληφθή από τον Βικτωρα, ήταν ο ίδιος εκείνος ο Σαλλούμ, ο ύποπτος Μαλτζός που τόση άνησυχία είχε προκαλέσει στον Κυπριανό κατά τό ταξίδι του στην Κίρτα.

Μ' όλο που ήταν γερός σαν άλογα και σκληραγωγημένος, δέν περιμενε να τόν δέσουν πρώτα οι βοηθοί του δημίου επάνω στο φάλαγγα για να τό δηλογοήση όλα. Μόλις άντίκρουσε τό σίδερα που πύρωναν στη φωτιά, φανέρωσε αθέρημτα όλη την αλήθεια. Την Βιρζιλ την είχε αγοράσει αυτός ο ίδιος από τους Μαυριτανούς που την άρπαξαν από τό σπίτι της και την είχε πούλησει στον Σιντιφάν, ένα μεγάλο φύλαρχο των νομάδων, που είχε στήσει την εποχή εκείνη τη σκηνή του στα περίχωρα της Γεμέλλας. Τις άλλες γυναίκες τις είχαν πάρει οι Μαυριτανοί μαζί τους. Όσο για τη γριά θαδέρ, αυτή την είχε σφάξει στο Χαλκείον ένας Μαυριτανός στρατιώτης, την ώρα που δοκίμαζε να όπερασπισθή τη νεαρή κυρία της.

Ο Μακρίνιος άποφάσισε να άνεργήση άμέσως. Άλλά τό πράγμα δέν ήταν τόσο εύκολο. Ο Σιντιφάν δέν θ' άφινε να τό πάρουν την αιχμάλωτή του από μέσα από τό χέριά του. Έπρεπε να μεταχειριστόν πονηρία. Έτσι σχεδίασαν να τόν καλέσουν ο' ένα μεγάλο έπίσημο κυνήγι που από καιρό είχε άποφασισθή να όργαώθη. Ύστερα από τις έπίμονες παρακλήσεις των κατόικων της περιοχής που τό άγρια θηρία τους είχαν ρημάξει τό κοπάδι τους και τά σπαριά τους. Στο κυνήγι αυτά συνήθιζαν πάντα να προσκαλούν και μερικούς ίθαγενείς φυλάρχους, και μ' όλο που ή τιμή τους έστοιχίζε πολύ ακριβά, γιατί ήταν αποχρεωμένοι να προμηθεύουν κυνηγετός, ζώα και τροφή, έν τούτοις πάντα την έπιζητούσαν και φαίνονταν και πολύ κολακευμένοι.

Ένας άγγελιοφόρος, συνοδευμένος από δύο λεγεωνάριους, έπήγε στον Σιντιφάν την πρόσκληση του επάρχου. Ο γερό-λήσταρχος όπασχέθηκε ότι θά έρθη συνοδευμένος από

τους κυνηγούς του. Στο δικαστήρια αυτό μια δεκαρχία ίππικού, με άρχηγό τον Βικτωρα, θά πήγαινε να κάνη έρευνα στις σκηνές του. Άν ή Βιρζιλ δέν βρισκόταν, θά κρατούσαν τον Σιντιφάν ως δήμερο στην Λαμβάισα, ώσπου με τό καλό, ή στην άνάγκη και με τό κακό, ν' αναγκάζόταν να την δώση πίσω.

Οι προετοιμασίες για την έφαρμογή του σχεδίου αυτού άπαιτήσαν μια ελόκληρη βδομάδα, που στον Καικίλιο φάνηκε άτέλειωτη. Είχε μείνει δλομόναχος στο πανδοχείο, του «Αετού», γιατί ο Μαρτιάλις έφυγε από την Άλλη μέρα κιόλας. Έκτός από την άνησυχία του για την τύχη της Βιρζιλ, τον βασάνιζαν και οι τύψεις νόχτα-μέρα. Ήξερε πώς έχει κοντά του στα όπείγεια του πριτωριού, βρισκονταν έγκάθειροκτοι ένα πλήθος χριστιανού. Οι χριστιανοί αυτοί ήταν συμπολίτες του, άδελφοί της ίδιας εκκλησίας, και δέν τολμούσε να πήη να τους έπισκεφθή ή να κάνη όποιαδήποτε ένέργεια γι' αυτούς, από φόβο μήπως θυσασρεστήση τις άρχές.

(Απολουθεί)

ΓΕΡΓΙΑ ΤΑΡΕΟΥΑΝ

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Είς τους θυμούς του ούρανού ενάντια άστοροπελέεια άνήφησες και δυνατούς [ευφώνες, και γηραιά δέν γνώρισες, κι' άς πέτρασαν πλώνες!

Οι ριζες σου, βαθιά στη γή χωθήκανε κι' από τό τριόβαθα ρουφός ζωή, όροισιά και νεύατα. Μύθοι και θρύλοι γύρω σου πλεχθήκανε, από σατόρους, ξωτικά, τό σπλάγχνα σου [γεμάτα!

Κι' όμως από παντού καγίδες στήσανε, κατσίκες, καρβουνιάριδες, και κάμπιες, [όλοι έχθοσι σου! με δόντια, με φωτιά οι σκληροί σε πολεμήσανε, άντι να στέκουνται βουβοί, μ' άγάπη [άντικού σου!

Βαθιά, παιδιά, τό δάσος αγαπήσαστε, για σας είναι ζωή, είναι χαρά για όλους [τέρα ως πέρα! βρομό χρυσό με στην καρδιά να στήσαστε γι' αυτή τη σπάνια, τη στοργική και λατρευτή μητέρα!

ΦΑΚ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΜΙΑ ΘΕΣΗ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΡΑΓΜΑ

Αγαπητέ μου,

ΓΡΑΦΑ αυτές τις ήμέρες ένα μεγάλο άρθρο περί Κωστή Παλαμά, προορισμένο για τό είδικό, τεύχος που τού έτοιμάζει ή «Νέα Έστία». Στο άρθρο αυτό εξέταξα τον έθνικό ποιητή σαν άνθρωπο, και

μιλούσα για τό ιστορικό του σπίτι, τό φιλολογικό του σαλόνι, τό συγγενολόγι του, τον φιλικό του κύκλο, την ιδιωτική του τέλος πάντων ζωή, όπως τη γνώρισα από κοντά, σαν ένας κι' εγώ από τους πιό στενοούς του φίλους. Κάπου χρειάσθηκε ν' αναφέρω και κάποια γράμμα που μού έστειλε σε μια σπουδαία περίσταση, και θέλησα να τό παραθέσω. Άλλά πού να τό βρω! Όσο κι' αν έψαχνα στα χαρτιά μου, ήσαν σχεδόν άδύνατο, ή να πώ καλύτερα, μόνο κατά τύχη μπορούσε να τό πιάσω. Γιατί ή Άλληλογραφία μου δέν είναι τακτοποιημένη όπως ήθελε για να τη χρησιμοποιούτο. Γράμματα καθ' άποχής και κάθε προλεουσής, άνάκατα, με τους φακέλους τους άκόμα — πολλά και με τά γραμματόσημά τους — είναι τυλιγμένα και δεμένα σε χοντρά πακέτα, σκόρπια κι' αυτά έδω κι' εκεί, σε συρτάρια, σε ράφια, σε ντουλαπάκια. Άν έπέμενα λοιπόν να βρω, να έστρωπώσω, ένα παλιό γράμμα που μού χρειάζεται, ήθελε να φάξω κι' εγώ δέν ξέρω πόσον καιρός, εκτός αν με βοηθούσε, καθώς είπα, ή τύχη και τόδρισκα στο πρώτο πακέτο που θάπιανα και θάλυνα. Τό ίδιο άνακατεμένα φυλάω και γ' άλλα μου διαφόρα χαρτιά, χειρόγραφα, σημειώσεις, άποδείξεις, συμφωνητικά κτλ. που κά νουν ένα λαδύρινθο, ένα κυκεώνα. Τό ίδιο και τάμέτρητα «άποκόμματα» από έφημερίδες και περιοδικά, άρθρα δικά μου ή άλλων για μένα, που μού χρειάζονται κάθε στιγμή, αλλά έπαιρταίται της ιδέας», μπροστά στον κόπο και στον

καιρό που θάπαιτούσε ή άνεύρεση εκείνου που θάλω. Γιατί λοιπόν να φυλάω; Όσο για τό βιβλία μου, τάχω κι' αυτά άρδιασμένα άνάκατα, χωρίς σύστημα, χωρίς κατάλογο, χωρίς εδρετήρια, σε τρεις βιβλιοθήκες και... σε σωρούς πάνω στις έταξέρες και τό τραπέζια του γραφείου μου. Έτσι, όταν μού χρειάζεται άπολύτως ένα βιβλίο, προτιμώ, παρά να φάξω σ' αυτόν τον κυκεώνα, όπου ξέρω πώς υπάρχει, να τό δανεισθώ από την Έθνική Βιβλιοθήκη!

Θά πητε: αυτά είναι χαρτιά, έντοπα, βιβλία μιας ζωής έξήντα τουλάχιστο χρόνων. Μπορούσε ποτέ να είναι καταταγμένα σε τρόπο που να τά βρισκω και στα τυφλά; Κι' όμως μπορούσε. Άν είχα από νέος τάξη, σύστημα, μέθοδο, οι βιβλιοθήκες μου σήμερα θά είχαν τό εδρετήριά τους, ή Άλληλογραφία μου θάταν καταταγμένη σ' ενεπίγραφα χαρτοφυλάκια κατά έτη ή κατ' όνόματα, και τάποκόμματα θάταν κολλημένα χρονολογικά σε μεγάλα δεμένα λευκώματα. Καί σήμερα άκόμα, όταν λαβάλνω ένα βιβλίο ή ένα γράμμα, θάξερω πού να τό βάλω — θάχε την δρισημένη του θέση που θά τό περιμένο — κι' όταν ήθελα να φυλάξω ένα άρθρο, μια κριτική για τό τελευταίο μου θεατρικό έργο, θάξερω πού να τό κολλησω. Έτσι, όλ' αυτά τά χαρτιά, που πολλά είναι πολύτιμα για την ιστορία των Νεοελληνικών Γραμμάτων, θάταν χρήσιμα και σε μένα και σ' άλλους, ενώ τώρα ή άταξία τό κάνει σχεδόν άχρηστα. Γιατί, δυστυχώς, από νέος, άπ' παιδί, ήμουν άτακτος. Τό σοφό ρητό που ειχ' επιγράψει ο δάσκαλός μου με ώραία γράμματα από καρτόνι, στον τοίχο του πρώτου μου σχολείου: «μια θέσις, διά κάθε πράγμα, και κάθε πράγμα εις τήν θέσιν του», αν και άναγνώριζα την πρακτική του άξια, δέν έσκέφθηκα ποτέ να τό εφαρμόσω, κατανιμώντας στην άρχή, με θέληση και κόπο, τη φυσική μου κλίση στην άταξία, την άκαταστασία. Καί θυμούμαι άκόμα τις φωνές και τους θυμούς του «καλλιγράφου» μας στη Ζάκυνθο — ενός θαυμασίου ανθρώπου που ήταν ή τάξη προσωποποιημένη — κάθε φορά που «επιθεωρούσε» τά σχολικά μου βιβλία και τετράδια και τάδρισκε τσαλακωμένα, στριφωμένα στις άρχες, μουντζουρωμένα παντού, έλεινικά... Δέν θέλω να πω πώς, σε μερικά πράγματα, δέν είχα, και δέν έχω άκόμα, κάποια τάξη, κάποια σύστημα, κάποια μέθοδο

άλλά σ' άλλα, κι' ίσως τά σπουδαιότερα, ήμουν, κι' είμαι άκόμα, ένας άδιδόρωτος άτακτος.

Όσοι από σας έχουν τυχόν τό ίδιο έλάττωμα, άς κοιτάξουν να τό διορθώσουν όσο είναι καιρός. Η τάξη είναι άπαραίτητη σε κάθε άνθρωπο, σε τι εργασία κι' αν κάνη. Για όλους πρέπει να υπάρχει μια θέση για κάθε πράγμα, και κάθε πράγμα πρέπει να βρίσκεται πάντα στη θέση του. Η άταξία, που πολλές φορές, για παρηγορία, την όνομάζουμε «γραφική» και «καλλιτεχνική» — κακά τά φέμματα — πρέπει να ναι μισητή σαν έχθρός. Σ' όλα τά στάδια, σ' όλα τά επαγγέλματα, βλάπτει, όσο άφειεί ή τάξη, τό σύστημα, ή μέθοδος. Πολλοί βρισκουν — και δέν έχουν άδικο — πώς από έλλειψη τάξης, συστήματος, μεθόδου, όποφέρει δλόκληρη ή νεοελληνική ζωή. Καί σκέφθησαν ναρχίσουν μια έστρατεία, μια προπαγάνδα, για να κώμουν τους νέους να γωαρίσουν και να αναγνωρίσουν την άξια και την ωφέλεια της τάξης στο κάθε τι. Υποθέτω πώς θά σας μιλήσουν για τό σπουδαίο αυτό ζήτημα και στο σχολείο. Καί σας συσταίνω να δώσετε τη μεγαλύτερη προσοχή.

Σας άποάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

(Λαϊκό γερμανικό παραμύθι)

Ήτανε μια φορά ένας χωρικός που λεγότανε Χόππε κι' είχε πάντα παράπονα με τον καιρό που τοίκαγε ο Θεός. Πότε δέν έβρεξε πολύ, πότε δέν έβρεξε καθόλου. Στο τέλος, ο καλός Θεός βαρέθηκε:

— Άκου να σου πώ, Χόππε, τού κάνει. Τη χρονιά που μας έρχεται θά κάνης έσδ τον καιρό. Έγώ δέν άνακατεύομαι!

Έτσι κι' έγινε. Καί δός του δυνατή βροχή, και δός του ήλιο με τό τσουβάλι, κατάφερε ο Χόππε να κάνη σπαριά ίσάμε τό μπόλι ανθρώπου. Καμάρωνε λοιπόν κι' εδχαριστιότανε: «Έτσι κάνουν τον καιρό. Άμέ τίς!»

Σάν ήρθε όμως ή εποχή του θερισμού, ήρθε και ή σειρά του Θεού να γελάση. Τά στάχυα ήταν όλα κούφια. Έχασσε, βλέπετε, ο Χόππε τον άνεμο, πού ναι άπαραίτητος για να καρποφορήσουν τά σπαριά.

Άπό τότε δέν ξανακλαύθηκε του Θεού για τον καιρό κι' ο Χόππε, και άφινε να τόν κανονίζει όπως θέλει Αυτός.

(Μετάφρ.) ΚΙΤΣΑ ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ

ΑΝΤΕΚΙΡΤΑ

Μυστικόγραμμα ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ. — Μετάφραση ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΥ ΤΕΛΛΟΥ. —
Διασκευή ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ. — Εικόνες Α ΜΗΝΕΤΤ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ο γιατρός Αντεκιρτ έμεινε λίγες στιγμές σκεπτικός. Δέν φαινόταν πειραγμένος, γιατί η άρνηση της κυρίας Μπάθου δέν τον έθιγε προσωπικά, αλλά μόνο συγκινημένος. Έπειτα σηκώθηκε, πήρε τα χρήματα, υποκλίθηκε κι έιπε:

— Όπως θέλετε, κυρία. Και τώρα θα μου επιτρέψετε να σας αφήσω...

Τη στιγμή που τον αποχαιρέτοσε, η κυρία Μπάθου τον ξαναρώτησε:

— Όστε κανένας δέν ξέρει ποιοι είναι οι κακουργοί εκείνοι;

— Ένας μόνο, της αποκρίθηκε αυτή τη φορά.

— Ποιός;

— Ο Θεός!

Και με τη λέξη αυτή, ο γιατρός Αντεκιρτ υποκλίθηκε πάλι και βγήκε.

Η κυρία Μπάθου, μόνη της, βυθίστηκε σε σκέψεις. Δισθάνονταν τώρα μετά συμπάθεια και μετά άκατανίκητη έλξη πρós τον άγνωστο αυτόν άνθρωπο, που ήξερε όλη της τη ζωή κι ενδιαφερόταν τόσο γι' αυτήν και τον γιό της θά τον ξανάβλεπε άραγε; Η μήπως η «Σαβαρένα» τον είχε φέρει στη Ραγούζα μόνο και μόνο για να την επισκεφθή και δέν θα ξαναφαινόταν πιά;

Όπωςδήποτε, την επομένη οι έφημερίδες άναγγειλαν πως μια άνώνημη δωρεά από εκατό χιλιάδες φλωρίνια είχε γίνει στα φιλανθρωπικά ιδρύματα της Ραγούζας. Άλλά η «Σαβαρένα» δέν τό κούνησε απ' το λιμάνι της Γκραβόζας. Ο γιατρός Αντεκιρτ είχε, φαίνεται, να κάμη κι' άλλα εκεί. Μιά και δέν μπόρεσε να βοηθήση τη χήρα του φίλου του, σκέφτηκε κι' αποφάσισε να βοηθήση το γιό της. Άν ο Πέτρος Μπάθου δέν είχε κατορθώσει ακόμα να βρή θέση ανάλογη με τις λαμπρές τοσπουδές, ο γιατρός Αντεκιρτ μπορούσε να φροντίση τώρα γι' αυτό, κι' ο νέος δέν θ' άρνιόταν βέβαια την προσφορά του, γιατί δέν θα την έβλεπε κι' αυτή σάν έλεημοσύνη, παρά σά μια δίκαιη ανταμοιβή των κόπων του από ένα πατρικό φίλο.

Άλλά όπως ήξερε από τον Μπόρικ, ο Πέτρος Μπάθου βρισκόταν τώρα στη Ζάρα για υποθέσεις του. Έπρεπε λοιπόν να του γράψη εκεί, και του έγραφε την ίδια ημέρα πως «ήχταν εύτυχής να τον δεχθή στη Σαβαρένα, επειδή είχε να του κάνη μια ενδιαφέρουσα πρόταση. Τίποτ' άλλο. Το γράμμα αυτό ρίχτηκε στο ταχυδρομείο της Γκραβόζας και πε-

Ο γιατρός Αντεκιρτ διακρινόταν στο μισοσκόταδο, καθισμένος σ' ένα νιβάκι...

ρίμενε πιά την επιστροφή του νεκρού μηχανικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Διάφορα επεισόδια

Στο μεταξύ ο γιατρός Αντεκιρτ εξακολουθούσε την αποτραβηγμένη του ζωή. Η «Σαβαρένα», στη μέση του λιμανιού, που ούτε ο ιδιοκτήτης ούτε το πλήρωμά της έδβαιναν στην Ήρα παρά σπανιώτατα, ήταν τό ίδιο άπομονωμένη σά να βρισκόταν στη μέση της Μεσογείου ή του Άτλαντικού.

Μόνο ο Πεσκιάς κι' ο Ματιφού, απ' όλο το πλήρωμα, είχαν την έλευθερία να πηγαίνοέρχονται όπως

ήθελαν, και γι' αυτό οι ρεπόρτερ των έφημερίδων κι' οι περιεργοί αυτός τώρα παρακολουθούσαν και περιτριγύριζαν, με την έλπίδα να μάθουν τίποτα για τον θρυλικό κύριό τους. Άλλά καθώς ξέρουμε, ο Ματιφού ήταν βάρδος και σιωπηλός όσο και τό βαροβλκω, που είχε και τη δύναμή του: κι' αν ο Πεσκιάς ήταν λάλος, εδθμος, έλαφρός κι' εύκίνητος, σάν τόν «έπιστόντα» ενός πολεμικού πλοίου—και σκαρφάλωνε στα κατάρτια της γαλέτας σά μούτσος, και διασκίδάζε τους ναυτες με τάκροβατικά του γυμνάσματα—δέν άπαντούσε όμως όταν τον ρωτούσαν για τον κύριό του, παρά γενικά, άόριστα και... χιουμοριστικά:

— Τι είναι αυτός ο γιατρός Αντεκιρτ;

— Γιατρός θαυμάσιος! Σε γιατρεύει από κάθε άρρώστεια, ακόμα κι' από εκείνη που σ' έχει στείλει στον άλλον κόσμο.

— Πλούσιος;

— Μπιά! πεντάρα δέν έχει. Έγώ του δίνω τό χαρτζιλίκι του κάθε Κυριακή.

— Μα από που έρχεται;

— Από μια χώρα που κανένας δέν ξέρει τ'ονομά της, ούτε αυτός ο ίδιος!

— Κι' αυτή η χώρα που βρίσκεται;

— Σε στεριά: σέ θάλασσα.

— Ό,τι και να σας πώ, θα σας γελάσω.

Άλλ' αν οι δυο φίλοι δέν άπαντούσαν στις άδιάκριτες έρωτήσεις των άλλων, μεταξύ τους όμως συχνά μιλούσαν για τον καινούργιο τους κύριο. Τόν είχαν αγαπήσει κιόλα, κι' άλλο δέν έπιθυμούσαν παρά να τ'ο δείξουν την αγάπη τους και θυσιαζόμενοι ακόμα γι' αυτόν. Κάθε πρωί περιμε-

ναν να τούς καλέση και να τούς πη: «φίλοι μου, σας χρειάζομαι!». Κι' επειδή, παλόν καιρό τώρα, αυτό δέν γινόταν, οι Προδηγκιανοί στενοχωριούνταν κι' ά υπομονούσαν.

— Ός πότε θα πάη έτσι; έιπε μια μέρα ο Πεσκιάς σ'ό φίλο του. Είναι σκληρό να μένουν άνεργοί άνθρωποι σάν κι' έμάς, που δέν τ'έχουν συνηθίσει...

— Άλήθεια, αποκρίθηκε ο άλλος της, και τό χέρια σκουριάζουν, και τό σήμα δάκρυο, σάν τη μηχανή που δέν δουλεύεται.

— Ματιφού, τί ιδέα έχεις για τον κύριό μας;

— Δέν ξέρω. Πές μου εσύ.

— Να σου πώ. Έχω την ιδέα πως έχει ιδεί στη ζωή του πράμματα και πράγματα. Αυτό φαίνεται στα μάτια του, που στιγμές στιγμές ρίχνουν άστραπές έκανές να σ'ε στραβώσουν. Έ, καμμιά μέρα θα ξεσπάτη ο κεραυνός!.

— Και θα γίνη μεγάλος κρότος... Ναι, και θα χρειασθή πολλή δουλειά! Την ημέρα εκείνη λοιπόν, φαντάζομαι, να λούσαμε και μες τα σταυρωμένα μας χέρια. Τότε ο κύριός μας θα μάς πη τό ποθητό «φίλοι μου, σας χρειάζομαι!»

Ο Πεσκιάς δέν μιλούσε έτσι στο βρόντο. Άν και στη «Σαβαρένα» βασίλευε άπόλυτη ήρεμία, ο έξυπνος νέος είχε παρατηρήσει μερικά πράγματα που τον έβαζαν σέ σκέψη. Ήταν γι' αυτόν όλοφάνερο πως ο γιατρός δέν ταξίδευε στη Μεσόγειο γι' άπλή άναφυχή. Στο θαλαμηγό του, όπως σ'ένα κέντρο, κατέληγαν διάφορα ήματα που τό κρατούσε στα χέρια του. Πραγματικά, γράμματα και τηλεγραφήματα έφταναν εκεί απ' όλες σχεδόν τις γωνίες της μεγάλης εκείνης θάλασσας, που τό κόματά της βρέχουν τόσες χώρες, από τις άκτές της Ισπανίας και της Γαλλίας, στην Εδρώπη, ως τις άκτές του Μαρσίου και της Τριπολιτιδας, στην Άφρική. Ποιοι τό έστελλαν; Άνταποκριτές, χωρίς άλλο, έπιφορισμένοι με σπουδαίες υποθέσεις, ίσως και πάλαιτες, που ζητούσαν τη συμβουλή του περίφημου γιατρού ταχυδρομικού και τηλεγραφικού. Όπωςδήποτε, τό τηλεγραφήματα, που θα μπορούσαν να τό διαδάξουν κι' οι τηλεγραφητές ήταν σέ άγνωστη γι' αυτούς γλώσσα, που την ήξεραν μόνο ο άποστολέας κι' ο παραλήπτης: μα κι' όταν ήταν σέ γλώσσα γνωστή, τί θα μπορούσε κανένας να καταλάβη από φράσεις σάν κι' αυτές: «Άλμείρα. Πιστεύουμε πως βρισκόμαστε στα Ιχνη του Ζ. Ρ. Έσφαλμένη διέθμιση που τώρα την εγκαταλείψαμε». Η: «Ξαναδρέθηκε ο άνταποκριτής του Χ. Β. 5. Συνδέθηκε με την ομάδα του Κ. 3., μεταδό Κατάνης και Συρακούσας. Άκολουθεί». Η: «Κυρρήνη. Περιμένουμε νέες διαταγές. Στολισκος της Αντεκ... έτοιμος. Έλεκτρικ 3 υπ' άτρών μέρα και νύχτα». Η: Ρ. Ο. 3 Πέθανε από τότε στη φυλακή. Κι' οι δυο τους άφανται». Η: «2117. Σαρκ. Άλλοτε μεσίτης, όμηρεσία Τόρονθ... Δέν έχει πιά σχέσεις με Τρίπ. Άφρική».

Στα περισσότερα απ' αυτά τό τηλεγραφήματα, ή άπάντηση από τη «Σαβαρένα» ήταν στερεότυπη: «Οί

άναζητήσεις να συναχθούν. Μή λυπηθήτε ούτε χρήματα ούτε κόπους. Στείλτε νέα στοιχεία».

Σιγά-σιγά μαθεύτηκε τό πράγμα, και στις δυο μικρές πόλεις μεγάλωσε ή περιέργεια για τον μυστηριώδη άνθρωπο που λάβαινε τό μυστηριώδη αυτά τηλεγραφήματα. Κι' ίσως πιο πολύ από κάθε άλλον, ο Σύλλας Τόρονθάλ, ο πρώην τραπέζιτης της Τεργέστης, ήθελε να μάθη

ποιός ήταν και τί έκανε ο ιδιοκτήτης της «Σαβαρένας», που τόσο παρήξηνη κι' άνεξήγητη έντύπωση του έπροξένησε την πρώτη φορά που τον είδε τυχαία στην προκυμαία της Γκραβόζας. Πως επιθυμούσε να τον ξαναείδη, χωρίς ούτε αυτός να ξέρη τό λόγο! Συχνά έρχοταν από τη Ραγούζα και τριγύριζε μένος του στην προκυμαία της Γκραβόζας, με την έλπίδα να τον συναντήση.

(Άκολουθεί)

ΕΦΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΚΑΘΕΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Β'

Γιάγκος ο Φιλάργγυρος

13. — Τώρα ο Γιάγκος έπρεπε να κάμη καινούργια σακκούλα. Άλλά— ανέλπιστο πράγμα! — πων την κάμη, γιατρούθηκε από τη φιλαργυρία του. Και να πως:

Έπειδή άγοούσε να μαζέψη άρετά με τό χαρτζιλίκι μόνο που τού έδιναν, κι' άνυπομονούσε να ιδη πάλι στα χέρια του μια σακκούλα γεμάτη, σάν εκείνες που είχε χάσει, σφίσιθηκε να μεταχειρισθή και την κλεψιά. Έψαχνε λοιπόν πιντού—σέ σουτάκια, σέ τσέπες—κι' όπου βρισκα-

λεφτά, τό σούφρωνε, χωρίς να αισθάνεται ούτε ντροπή ούτε τύψη, τόσο άναίσθητο τον είχε κάνει τό πάθος.

Μιά Κυριακή, οι γονείς του με μερικούς φίλους έπρόκειτο να πάνε έκδρομή και να φάνε έξω, στο γρασιδί. Πηγαίνοντας, έδωσαν τού Γιάγκου λεφτά, ναγοούση δυο δκάδες κρασί, από μια έξοχική ταβέρνα που είχε περίφημο. Κι' ο Γιάγκος τί κάνει; Άντι για δυο δκάδες, άγοούζει μόνο μια, και κρατεί τό μισό λεφτά. Και για να μην άποφανη ή κλεψιά του, γεμίζει ως άπάνω με νερό από τη βούση τις δυο δκαδιάρικες μοτιλίτες, που φυσικά δέν είχαν κρασί παρά μόνο ως τη μέση.

Όταν εκάθησαν όλοι στο γρασιδί, κι' άρχισαν να τρώνε τό όραία φαγάκι που είχαν πάρει μαζί τους, και θέλησαν να πιούν και κρασί, ο πατέρας τού Γιάγκου άνοίγει την πρώτη μοτιλίτσια και ρίχνει σ' ένα ποτήρι, άντι για τό περίφημο κρασί, νεράκι σχεδόν καθαρό! Άνοίγει και τη δεύτερη, τό ίδια! Κατάλαβε άμέσως πως τό κατόρθωμα ήταν τού Γιάγκου. Τόν ψάχνει επί τόπου, τού βρισκει τό λεφτά που είχε κρατήσει, και βεβαιώνεται. Μα κι' ο ίδιος ο Γιάγκος καταντροπιασμένος, άναγκάζεται να όμολογήση. Ο πατέρας του τότε τον κατσαδιάζει μπροστά σ' όλους—τί ρεζίλι!— και τού επιβάλλει για τιμωρία να φάη μόνο ξερό ψωμί, και χωριστά απ' τους άλλους, εκεί στην άκρη.

Αυτό ήταν! Ο Γιάγκος είδε, συναισθάνθηκε ως πού τον είχε σπρώξει ή φιλαργυρία του, κι' έτσι αποφάσισε γενναία να κόψη πιά αυτό τό φοβερό έλάττωμα, τό πάθος, που τον έκανε τόσο δυστυχισμένο.

Έδώ τελειώνει ή ιστορία τού φιλάργυρου Γιάγκου.

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΓΛΑΡΟΙ
Γενιά σας, πουλιά, σάν τις ψυχές λευκά,
τ' άφροδ και τού κυμάτου έσεις άδέρ-

κι' ένα αντίφegγισμα γλυκό
νερμίζει τὰ σφράγια γύρω.
Ψηλά στην άμεση άπλωσιά
τ' άστέρια όσο πάνε οβήνουν

ΠΡΩΤΟ ΡΙΘΟΣ

Τα σύννεφα στρόφηξαν στον άπο-
γεματικό οδρανό ήσυχα και μοιρολα-
τρικά. Στην άρχή δάκρυσαν, ύστερα

ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ

Είχε πιά άπλωθεί γύρω τού σούρουπου
δταν βρέθηκαν κάποτε άνάμεσα σ' ένα
λαό και σ' ένα βασιλιά. Μά δέν ήσανέ

ΔΥΓΗ

Σκίζει ή αυγούλα τρυφερά
τὸ μαύρο της νυχτιάς ύψάδι,
χαμογελώντας χαροπὰ
—ένα χαμόγελο σά χάδι.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ή Άννούλα κáθεται μπρός στο ρα-
διόφωνο και άκούει. Έξαφνα γυρίζει
και ρωτά τή μαμά της:
—Γαλλικά λέει τώρα τὸ ραδιόφωνό;

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣ ΔΕΥΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Οι λέξεις που λείπουν:
1.—Στή σελίδα 185, στήλη 2, στίχος 17
(Ήφρανός) λείπει ή λέξη ν ε ο υ ς .
2.—Στή σελίδα 188, στήλη 2, στίχ. 5,
(Ήφρανός) λείπει ή λέξη ε ν ο τ ι κ ο .
3.—Στή σελίδα 186, στήλη 3, στίχος 51,
(Ντοματοκαλλιεργητής) λείπει ή λέξη ρ ε ζ α .

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (άπό 15 ετών και άπάνω
και άνω δέν σημειώσαν ήλικία).
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: 'Ηλέκτρα [20Ε]. Έκτός Διαγωνισμού: Αίέν Αρι-
στεύειν [20Ε].
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Φίλος τού Βιβλίου [19Ε], Αρμά [19Ε]. Έκτός δια-
γωνισμού: Νηρέας [9Ε].
ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μυροθαλασσιεύς [18Ε], Πρ'ίμχος τής Έλευθερίας [18Ε], 'Ηρακλής [18Ε]. Έκτός Διαγω-
νισμού: Σίφουνας [18Ε].
Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [14Ε] εις έκαστον
'Αλεξία, Νιόβη, Λουδοβίκος, Άντωνός
Γλάρος, Νιόβη, Νεοσυρναίος, Ατρό-
μητη Κολυμβήτρια, Καλαματιανή.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (άπό 10 ετών άνω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δογοτέχνης [20Ε].
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Αετός τής 'Ηπειρου [18Ε], Ροδούλα [18Ε].
ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μπουμπουκάκι [16Ε], Δοκτορ Γαζάκι [16Ε], Ρή-
γος Φεραίος [16Ε].
Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [14Ε] εις έκαστον:
Νύμφη τού Θεματικού, Μενεξε-
δένια, Ελλάδα-Φός, Μικρή Ζωγράφος,
'Αλμπανός, Παλμούρα.
Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [12Ε] εις έκαστον:
Μέντα, Χρυσανθή, Χρυσάνθεμον,
Ζεύς τής Δωδώνης, Χρυσή Φλόγα, Σκα-
ράβατος, Κοινόδα.

Ψηλοετή, Αιδερωχος Αιγλή, Άν-
δρέας, Πληγωμένος Ίπποκράτης.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ, άπό [8Ε] εις
έκαστον Νικήτης τού Άερος, Προκει-
μένη Τριπέλα, Θλιμένος Ίππότης,
Φουντοσόραχο, Τριήρας, Αϊθήρ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΚΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήναι, 42 666ς Έθρηπίδα·
τὴν 29 'Οκτωβρίου 1943
ΚΑΘΥΣΤΕΡΩ και πάλι... χωρίς νά
θέλω. Ένδ' είχα σχεδόν ενημερωθεί, γεν-
νήθης καινούργιο Ήθημα χαρτιού, και
χρειάστηκε νά περιμένω πολλές ήμέρες
δς νά λυθῇ. Επί τέλους λήθηκα, αλλά
δχι και κατ' εδγήν. Δέν μου παρέχεται
τώρα δημοσιογραφικό, και σχετικώς φθη-
νό, χαρτί παρά μόνο τὸ μισό άπό όσο
χρειάζουμαι κι' επειδή δέν μπορώ ν' άγο-
ράζω τὸ άλλο μισό άπό τήν αγορά, όπως
έκανα πρῶτα— ή τιμή τού τυπογραφικού
χαρτιού έγινε άπρόσβητη γιά μένα— άνα-
κάβωμαι νά βγάλω, πρὸς τὸ παρόν, δὸς
μόνο δικασίδια τὸ μήνα. 'Αλλά τί νά
γίνῃ; Μπορὸ νά κόψω τή συνδρομή έκά-
τὸ χιλιάδες τὸ χρόνο; 'Αδύνατο! 'Υπομο-
νῆ λοιπὸν και... a la guerre comme
a la guerre. Συλλογιόθητι μόνο πῶς,
στέν άλλο πόλεμο, γιά πόλιν καιρό, τὸ
φωλλάριό μου έβγαίνε τετρασέλιδο, ή
μáλλον τρισέλιδο, γιὰ τὸ δεύτερο φύ-
λο τής κόλλας ήταν κομμένο στή μέση
λειφά. Κι' έγγραφα άπό πάνω «εξόδοις
Μή-με-λησόμενοι». Μά άλλους λόγους,
έβγαίνα γιά νά μὴν έξακοθῶ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Τερέζα, κ. (ΚΠ)
Πηγαίος, ά. (ΠΜ). Ναύτης τού Αιγαίου
ά. (ΝΚ). Κίλων, ά. (ΓΜ). Θεμιστοκλής,
ά. (ΧΚ). Κόρη τής 'Ιδης, κ. (ΜΧ).
Θαλασσινὸ Άσράκι, ά. (ΔΠ). Λευκός
'Αγγελοσ, ά. (ΑΠ). Τζώ, ά. (ΠΦ). Σου-
σουράδα, κ. (ΑΚ), Παπαρούνα, κ. (ΕΚ)
'Αλάτι, κ. (ΜΜ). Πιπέρι, κ. (ΧΓ)
Παιδί τής Νεότητος, ά. (ΒΠ). Μιμόδα,
κ. (ΕΑ). Μικρός Πιλοσάκος, ά. (ΠΑ).
Αουλουδένια Σιά, κ. (ΑΡ). Μίχης Ζέ-
ζας, ά. (ΔΑ). Αθούλα, κ. (ΒΔ). Θλιμ-
μένος Παλιότατος, κ. (ΚΣ). Κανάκης,
ά. (ΠΝ). Άνθισμένο Γίανση, κ. (ΜΦ).
Αάβαρο τού 'Αρχαίου, ά. (ΠΦ). Μία,
κ. (Ι); Φάβνος, ά. (ΓΒ).

Ανανεώσεις Ψευδώνυμων: Με-
λέαγρος, ά. Στραγγίλισσα, κ. Άγιογα-
τίτσα, κ. Κούρος Χ, ά. 'Αθανάσιος
Διδάσκ, ά. Κοπελιά, κ. 'Ηρωική Έλ-
ληνίς, κ.

Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φί-
λους της: Κικήν Φαγκιάκη (ελευθερα
καί τὰ καὶ, αλλά πρέπει νά σταλείς άρ.
300 γιά τήν έγκριση) 'Ιωάννα Φαγι-
νάκη (καί σὲ, μικρή μου τὸ ιδίον) Χει-
ρισμένοι Ταύσταυ (έδχαριστῶ γιά τὸ
εὐθύμιον) Μιχαὴλ Γεωργιάδου τού Σολλό-
γου «Θραμβος» (έλαβὲ τὸς «καρπούς τῶν
κόπων σας», περιμένετε) Πετροπέτρον
(δέν θυμώδης: τώρα γιά τὸ παλιό σου
έκαινο Π. Πνεύμα» σταίλε άλλο) Θουλι-
κὴν Ροδόστην (έλαβα τὰ χρῆματά γιά
τοὺς δὸς τόμους, αλλά πρέπει νάρθῃ νά
τοὺς πάρῃ άνθρωπος, γιὰ τὸ ταχυδρομικὸς
δέν μπορῶ νά τοὺς σταίλω) Γ. Μανθῆν
(τὸ φύλλο σου τὸ παίρνω, κατ' ἐντολή σου
δ φίλος μας Φαίδρος Μπαρλάς) Ναύ-
την τού Αιγαίου (Ν. Δ. Κ., αὐτὸ σὸς
ένέκρινα, χαίρω πολὺ και περιμένω) Πη-
γαίων (σὸς τὸ ένέκρινα χαίρω πολὺ πά-
ρε κι' ἔβαν 'Οδηγὸ Συνδρομητῶν, νά ἔρθῃ
τὸ θά κάνῃς) 'Ανοξιάτινὸ Άσράκι και
Δαμπερὸ Άστέρι (έγκάρδια συλλογητῆ-
ρα γιὰ τὸ μεγάλο δυστύχημα, πὸς μὸς
τὸ έγραψῆ ή 'Ελληνική Ραχούλα) 'Υ-
περασπιστὴν τής Πατριδος (έλαβα τὸ
τετράδιο με τὰ Παιδ. Πνεύματα) Τρε-
χαντήρι, Κωστήρ Μυρτ ἔν κλπ κλπ...

Θαλασσος Τεσκος, 'Ανάθας, 'Ελλη Τή-
νου, Δουλουδένια Αδρή, Ταναράια
Κόρη, Γιανὸ Κρασι, Χαρουγή τής Δό-
ξης, Λουδοβίκος. Τους έδιάδασα, έξε-
έλασα τις παραγγελίες τους, τὸς εδχα-
ριστῶ γιά τὰ καλά τους' άθήρα, αλλά δέν
τοὺς άπαντῶ, άχι μόνο γιὰ τὸ δέν έχω τό-
πο, αλλά και γιὰ τὸ περισσότερα άπ'
αὐτά τὰ γράμματά—τέσσερα π.χ. τού Πη-
λέα—έχουν παλιώσει. Στὸ έρχόμενο θά-
παντῶσω μόνο σὲ γράμματά τού Νοεμ-
βρίου.

ΔΕΝ ΕΙΜ' ΕΓΩ!

Ο θάνατος Άργυροπούλου, σὸ δρόμο
θέατρο τής εδὸς Ίπποκράτους, θά παίξῃ
τὸ παλιὸ έργο τού κ. Γρ. Βενοπούλου
«Δέν εἰμ' εἶνὸ ή ή Λογιική», τριπρακτὴ
φιλοσοφικὴ φάρα. 'Η πρώτη θά δοθῇ τὴν
έρχόμενη Παρασκευή, 5 Νοεμβρίου, και
θακολουθήσει σειρά παραστάσεων, γιὰ τὴ
προβλέπεται πῶς αὐτὴ ή φάρα, με πρω-
ταγωνιστὴ τὸν έφορὸ κομικὸ Άργυρόπου-
λο, θάξῃ μεγάλη επιτυχία. 'Από τὰ δια-
πλαστούλα, μόνο τὰ μεγαλύτερα—18
χρονῶν κι' άπάνω—μποροῦν νά τὴν ἴδω.
Γιὰ τὰ μικρότερα είναι άκατάλληλη.

Ορίζονται, σταυροὶ και άστέρικοι:

- 'Αρχαίος, κύρναος, 'Ανθρωπόμορφον,
'Ολέθριον, 'Αρχ. λατόρος, Χόημα, Φθι-
σιανταίον έν 'Αθήναις. Χημικὸν στοι-
χείον.
Οἱ σταυροὶ καθέτος: σύμφωνον,
άρχ. θεός, σημειὸν τής σφαιρας, σύζυ-
γος τής Βαυκίδος—'Η καθέτος τής
Πυρράιδος κατοικίδιον.
Πληγωμένος Άετός

237-241. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴν ἀντάλλαγή ένός γράμματος ἐκά-
στης τῶν κάτωθι ζητούμένων λέξεων
δὲ ένός άλλου, πάντως τού αὐτοῦ, νά
σημασιοθῶν άνευ αναγραμματισμοῦ
άλλαι τόσαι λέξεις:

γένος, νῦν, άνία, όνος, γάνος
Σίφουνας

242. Γέφυρος

ΕΙΘε T T T T
T λ T T T
T T T T
Πληγωμένος Άετός

ΔΕΝ ΕΙΜ' ΕΓΩ!

με τὸν ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟ

ΟΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τού 30του Διαγωνισμοῦ Δοσεων
ΑΙ Λόσεις τού φύλλου τούτου δευταί μέτρο
τῆς 30 Δεκεμβρίου.

233. Δεξιγράφος.

Τῆς Γραφῆς άνδρα μεγάλο
Μ' ένα σύνδεσμο θά βάλω
Κι' άμοιρη γυναίκα βγαίνει,
τῆς Γαλλίας έστερμένη.

234. Μεταγραμματισμός

Σάν ψάρι ζῆ στή θάλασσα,
Μά γράμμα τού άν άλλάρη
Στὸ χῶμα βαθιά κρύβεται
Φυτὸ γιά νά πετάξῃ.

235. Γωνία μετὰ Ψευδώνυμου

Πληγωμένος Άετός:
+ * * * * *
+ + * * * *
+ + + * * *
+ + + + * *
+ + + + * *
+ + * * * *
+ * * * * *

Ορίζονται, σταυροὶ και άστέρικοι:

- 'Αρχαίος, κύρναος, 'Ανθρωπόμορφον,
'Ολέθριον, 'Αρχ. λατόρος, Χόημα, Φθι-
σιανταίον έν 'Αθήναις. Χημικὸν στοι-
χείον.
Οἱ σταυροὶ καθέτος: σύμφωνον,
άρχ. θεός, σημειὸν τής σφαιρας, σύζυ-
γος τής Βαυκίδος—'Η καθέτος τής
Πυρράιδος κατοικίδιον.
Πληγωμένος Άετός

236. Κρυπτογραφικὸς

138456 = Πόλις τής πολιτισμένης Α-
3821356 = Πόλις νήσου. (φρικτῆς
8156856 = Πόλις τής Τουρκίας.
4512 = Σαλατινὸν
54856 = Έως έκεί.
628 = Έπίσημα.
Σίφουνας

237-241. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴν ἀντάλλαγή ένός γράμματος ἐκά-
στης τῶν κάτωθι ζητούμένων λέξεων
δὲ ένός άλλου, πάντως τού αὐτοῦ, νά
σημασιοθῶν άνευ αναγραμματισμοῦ
άλλαι τόσαι λέξεις:

γένος, νῦν, άνία, όνος, γάνος
Σίφουνας

242. Γέφυρος

ΕΙΘε T T T T
T λ T T T
T T T T
Πληγωμένος Άετός

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
[Καλλιτ. διασκευτῆς Κ. ΜΠΑΣΤΙΑΣ]
'Από τὴν 5 Νοεμβρίου κάθε βράδυ
ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
'ΔΕΝ ΕΙΜ' ΕΓΩ!,
Τριπρακτὴ φάρα
με τὸν ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟ

ΜΙΚΡΑ ΑΙΓΕΙΑΙ

Οι νέοι υφαι: Δεν δημοσιεύεται... Αγγλία μεγαλύτερα των 15 στή...

[ΜΓ-630]

Λευκή Χαμέλια, Ύψινθε, ελδότερες εδέες...

[ΜΓ-631]

Αϊόν Αριστοτέιν, Ένθουσα... ομμένα συγχαρητήρια...

[ΜΓ-632]

Απειριτητον Για να λάβετε καθαρεί τα κινιγμάτα σας...

[ΜΓ-633]

Στο Μυρωμένα Άγριολούλουδο αβουραι ελδύφχα...

[ΜΓ-634]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΔΟΥΞΑ - ΕΛΛΑΣ» Ήρθασμε παράρτημα του...

[ΜΓ-635]

Σύλλογος «ΛΑΜΠΟΝΤ' Α-ΣΤΕΡΙΑ» Γ' αρμόδια τμήματα, διαρ...

[ΜΓ-636]

Μικρό Πανόμι, τα συγχαρητήρια για την προσφορά...

[ΜΓ-637]

Ηπειρωτάκι, Ύψινθε, Άλθρινές αγκόριδες...

[ΜΓ-638]

Ηπειρωτάκι, Ύψινθε, Άλθρινές αγκόριδες...

[ΜΓ-638]

Γκάλεμ, Εχωριστά συγχαρητήριος...

[ΜΓ-639]

Σύλλογος «ΦΟΥΝΙΣ» Στις 10/10/48 διαπραγμάτω...

[ΜΓ-640]

Μπούλο, Τρεχαγυρηόπουλε, Πρόσμενή Τριπέλα...

[ΜΓ-641]

Ανεποδίδω θερμόν χαιρετιισμόν...

[ΜΓ-642]

Μπαϊνοντας στη Διαπλασιακή κίνηση...

[ΜΓ-643]

Ποιές θέλει να δώση λίγη χαρά...

[ΜΓ-644]

Άλληλογραφώ, ανταλλάσσω Μ. Μ. με...

[ΜΓ-645]

ΔΙΑΧΛΑΣΙΑΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΗΠΗΡΩΤΩΝ» Μετά λήψης...

[ΜΓ-646]

Στό νέο Δ. Σ. του Φούνικα εχόμασι...

[ΜΓ-647]

Στόν ΗΡΙΑΙΑ μαθήματα άγγλικά...

[ΜΓ-648]

Νά μας ζήσης, Κιστή, Φραγκλίση...

[ΜΓ-649]

Πρωτοκρίνουτας από σολογάκι...

[ΜΓ-650]

Ηπειρωτάκι, Άλθρινές εδέες, Βιολέττα...

[ΜΓ-651]

Είσερχόμενος εις την κίνηση της διαπλασιακής...

[ΜΓ-652]

ΜΑΤΩΜΕΝΟΣ ΊΠΠΟΤΗΣ Τήν παρελθούσα...

[ΜΓ-653]

Πρωτοκρίνουτας στη διάπλαση...

[ΜΓ-654]

Σύλλογος «ΛΑΜΠΟΝΤ' ΑΣΤΕΡΙΑ»...

[ΜΓ-655]

ΚΑΛΑΙΤΕΚΝΕΣ Περιμένεμε...

[ΜΓ-656]

ΚΑΛΑΙΤΕΚΝΕΣ Περιμένεμε απαντήσεις...

[ΜΓ-656]

Είσερχόμενος διά πρώτην φοράν...

[ΜΓ-657]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΥΡΡΟΣ» Μετά την παραίτηση...

[ΜΓ-658]

Πανθέ Ίπποτη, Δεν καταλαβαίνω...

[ΜΓ-659]

Βασίλισσα των σπέρ, καζούρα στην...

[ΜΓ-660]

ΟΙ ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ "ΔΙΑΧΛΑΣΕΩΣ ΠΑΙΔΩΝ", ΝΕΟΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΟΙ ΤΟΜΟΙ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1895, 1897, 1899, 1910, 1911, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1936, 1937, 1940 και 1941, καθένας, άρραφος δεχ. 35.000. ΟΙ ΤΟΜΟΙ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1898, 1900, 1901, 1904, 1906, 1912, 1914, 1915, 1917, 1919, 1936, 1938 και 1939 πού πλησιάζουν...